

zaaknummer 2011 T 362

2 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.A. Hekster, advocaat te Utrecht,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester/hulpbisschop van het Aartsbisdom te Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 20 december 2011. Op 1 februari 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam] (hoofd bureau officialaat Aartsbisdom te Utrecht).

Op 26 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. T.A. Hekster.

Namens het Bisdom is verschenen [naam], hoofd bureau officialaat Aartsbisdom te Utrecht.

2. De klacht

2.1. Klager bracht onder meer de 3^e klas van het gymnasium door op het Aartsbisschoppelijk kleinseminarie in [plaats]. Klager zal destijds 14 of 15 jaar oud zijn geweest. Dit zou meebrengen dat het gaat om de periode om en nabij 1964-1965. Aangeklaagde was in die tijd

docent aardrijkskunde aan het kleinseminarie. Tevens bekleedde hij, zo heeft klager begrepen, de functie van conrector.

Van aangeklaagde kreeg klager op het kleinseminarie de nodige aandacht en warmte. Aangeklaagde was volgens klager feitelijk ook de enige warme, toegankelijke volwassene op het seminarie. Klager zocht hem dan ook wel op zijn kamer. Aangeklaagde begon dan stoeipartijen met klager. Klager vond dat leuk.

Terugkijkend op de stoeipartijen was klager aanzienlijk minder gelukkig met de stoeipartijen. Hij heeft hier een bijzonder nare smaak aan overgehouden. Inmiddels volwassen realiseert hij zich namelijk dat aangeklaagde bij de stoeipartijen de grenzen overschreed.

De stoeipartijen leidden ertoe dat klager op de grond kwam te liggen. Hij lag dan op zijn rug. Aangeklaagde ging dan op zijn knieën tussen de benen van klager zitten. Daarbij duwde hij één been van klager omhoog. Vervolgens reed hij tegen klager aan. Klager meent dat aangeklaagde daarbij opgewonden raakte en herinnert zich goed dat aangeklaagde daarbij een rood hoofd kreeg. Ook gebeurde het dat aangeklaagde de kamer verliet om naar zijn slaapvertrek te gaan.

De seksueel getinte stoeipartijen hebben volgens klager gedurende een jaar lang ongeveer één keer in de drie weken plaatsgevonden.

2.2 Klager voelt nu dat het contact dat hij destijds met aangeklaagde had, ongepast was. Klager voelt zich misbruikt.

Klager is op een gegeven moment depressief geworden. Hij liep vast in zijn homoseksuele gevoelens. Hij wilde heel graag in zijn leven de bijbel volgen. Die gevoelens zaten hem daarbij in de weg.

2.3 Klager vindt dat aangeklaagde zijn positie destijds heeft misbruikt. Zeker nu aangeklaagde binnen de kerk een belangrijke positie heeft verkregen, mag deze zaak niet in de doofpot worden gestopt, zo meent klager. Klager hoopt ook dat de RK-Kerk lering trekt uit deze zaken. Daarbij vraagt hij in het bijzonder aandacht voor het onderwerp celibaat en het wegstoppen van jongens in een internaat, afgescheiden van een gezond contact met de andere sexe.

In relationeel, seksueel opzicht heeft klager geen gemakkelijk leven gehad en hij vindt het dan ook redelijk dat waar schade is berokkend dit zo mogelijk ook vergoed zal worden.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Naam] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij, gelet op het feit dat – voor zover hem bekend – bij de Klachtencommissie drie andere klachten tegen aangeklaagde zijn ingediend, waarvan twee klachten ook betrekking hebben op de periode waarin aangeklaagde aan het Kleinseminarie [plaats] verbonden was, en op de in het klaagschrift onder nr. 9-11 genoemde steunbewijzen, wel redenen heeft om aan te nemen dat klager de waarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer achtenveertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast zijn drie andere klachten (2011T 289; 2011 T161; 2011 T613) tegen aangeklaagde ingediend, waarbij opvalt dat in ieder geval in de klaagschriften van [naam] (2011 T161), [naam] en [naam] (klaagschrift nummer onbekend) ook wordt gesproken over stoeipartijen. Voorts hebben twee van de hierboven genoemde klachten ook betrekking op de periode waarin aangeklaagde verbonden was aan het kleinseminarie te [plaats].

4.4 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 14 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. [Naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens het aartsbisdom het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6 Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Bisschop kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Utrecht de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 2 mei 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter,

W.A.M.C. Mol en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van Utrecht en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.